

Hospodářské a společenské proměny v českých zemích 16. a 17. století

Vlivy z evropských zemí

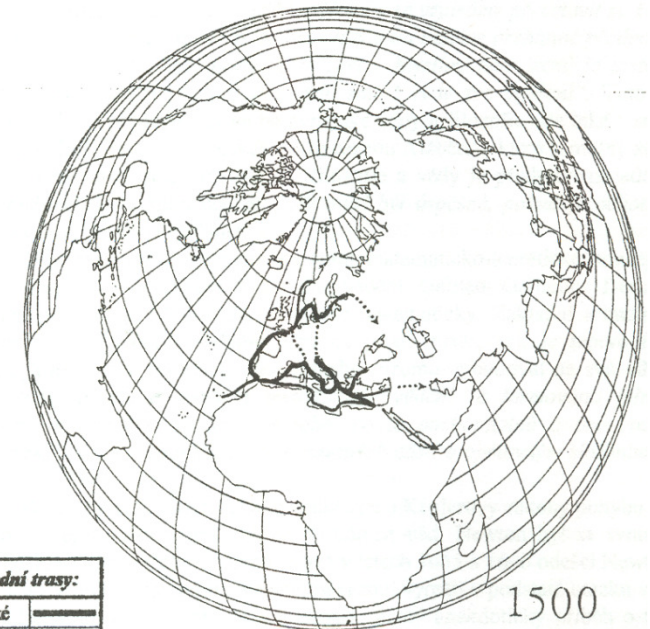
1. Pravidelná dálková směna

Obchod vnitřní, zahraniční,
mýta a cla

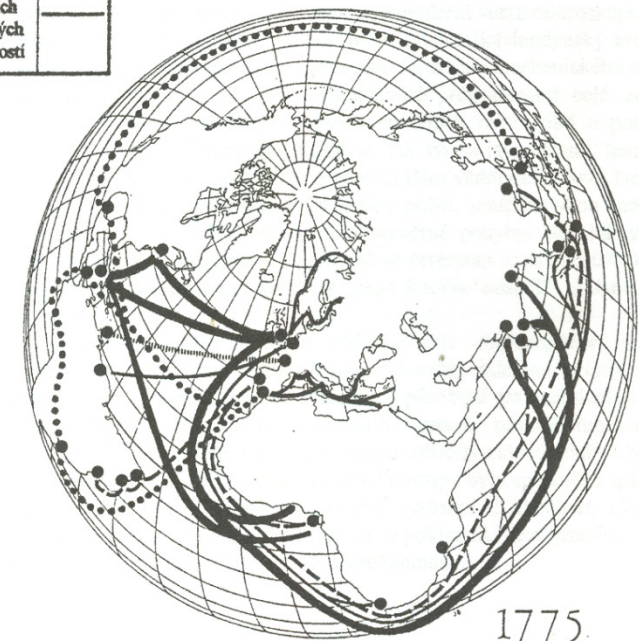
Kurzy měn, cenová revoluce –
zlevnění Au+Ag (kolonie)

Teritoriální dělba práce

Hospodářský svět v roce 1500 a v roce 1775

Obchodní trasy:	
Anglické	—————
Španělské	—————
Portugalské	- - - - -
Holandské a ostatních kupeckých společností	—————

2. Demografické proměny

Zvýšení počtu obyvatel (migrace, přirozený přírůstek), po 30leté válce úbytek (emigrace, epidemie, hladomory)

Čechy: 1530: 1 mil.,

1600: 1,25-1,5 mil.

1620: 1,7 mil.

1648: 930 000

2. Demografické proměny

Morava: 1530: 500 000

1600: 750 000

1620: 800 000

Slezsko: 1530: 800 000-900 000

1600: 1-1,1 mil.

Zlepšení stravovacích možností

3. Technické a výrobně- hospodářské podmínky

Intenzivní pěstování některých plodin (pšenice)

Intenzifikace a extenzifikace půdního fondu (louky, pastviny, rybníky)

Přechod od cechovní řemeslné výroby k manufaktuře (koncentrovaná vs. rozptýlená manufaktura: sklárny, hamry, papírny)

Rozvoj některých oborů (plátenictví)

Rozvoj šlechtického velkostatku (od činžovního k režijnímu hospodaření)

4. Finanční hospodaření

Úvěr, úrok, lichva – další zdroj zisku financí
(Pernštejnové, Rožmberkové, Trčkové,
Lobkovicové, Slavatové, Smiřičtí, Redernové)

Hrozby bankrotů

Rozložení šlechtického majetku:

10 panských rodin: 50% majetku v zemi (ze 183 pan. rodů)

10 rytíř. rodin: 20% majetku v zemi (z 1 651 rytíř. rodů)

Pacht (pronájem nevyužité půdy)

Kaláda 1623

5. Spory o práva, právní stav

Šlechta vs. města: Pivovarnictví

Zásahy do městské ekonomiky

Městské soudnictví: Koldínův zákoník

Apelační soud (potvrzení trestů smrti)

OZZ 1627/1628

CCJ 1707

6. Trh

Místní a dálkový (trhy na dominiu, v zahraničí)

Územní dělba práce (spádové tržní regiony)

Směna výrobků (město, vesnice)

Cla mezi zeměmi rakouské monarchie

7. Vesnice

Pozvolná kolonizace podhorských a lesních krajín

Specifické postavení: většina obyvatel žila ve vsích (až do 19. stol.)

(rozdíly od města viz kategorizace M. Webera)

Venkovské „rebelie“ koncem 17. století